

Politik for en værdig ældrepleje i Lolland Kommune 2022

Værdighed - mangfoldigheden af det levede liv

Forventningerne til et værdigt seniorliv er lige så mangfoldige, som til det liv, borgeren har levet. Uanset hvilken vej borgerne vælger at gå, skal det, borgeren foretager sig, give mening og indhold for den enkelte. Der skal være noget at stå op til om morgenen. Lolland Kommunes Værdighedspolitik bidrager til et værdigt seniorliv, der fremmer muligheden for at leve det liv, den enkelte borger ønsker.

Grundlaget for et værdigt ældreliv skabes, før man bliver 65+, og gode relationer, værdier, interesser osv. skal tages med videre i ens ældreliv. Politikken og aktiviteterne er derfor målrettet alle kommunens borgere.

Indhold

Forord.....	3
Livskvalitet.....	4
Selvbestemmelse.....	5
Pårørende	6
Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen.....	7
Mad og ernæring.....	8
Bekæmpelse af ensomhed	9
En værdig død	10
Implementering af politikken.....	11

Forord

Forventningerne til et værdigt seniorliv er lige så mangfoldige, som de er til det liv, borgeren har levet. Uanset hvilken vej, man som borger vælger at gå, skal det give mening og indhold for den enkelte. Der skal være noget at stå op til om morgenen. Det er derfor vigtigt, at vi ser på borgerens individuelle hensyn og ikke bare tilpasser os systemets logik.

Værdighedspolitikken i Lolland Kommune skal bidrage til et værdigt seniorliv, der fremmer muligheden for at leve en selvstændig tilværelse. Grundlaget for et værdigt ældreliv skabes, før man bliver 65+, og gode relationer, værdier, interesser osv. skal tages med videre i ens ældreliv. Derfor bør politikken og aktiviteterne være målrettet alle borgere.

Værdighedspolitikken for 2022 er en opdatering af politikken fra 2019. Politikken tager fortsat udgangspunkt i borgermøde afholdt i april 2016, hvor deltagerne med kvalificerede og inspirerende bidrag gjorde værdighedspolitikken nærværende og livsforbedrende for alle kommunens borgere. Siden 2016 er der arbejdet intenst med at implementere politikken visioner. Det ligger fortsat Ældre- og Sundhedsudvalget på sinde at sikre en god og værdig ældrepleje.

Med venlig hilsen

Marie-Louise Brehm Nielsen
Formand for Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget

Livskvalitet

Det er individuelt, hvad der giver LIVSKVALITET, også når vi bliver ældre.

At kunne mestre livet øger LIVSKVALITETEN. Derfor arbejder Lolland Kommune ud fra en rehabiliterende tilgang. De ældre skal gennem tilbud om træning, genoptræning og rehabilitering styrke egne ressourcer, således at de har mulighed for at bevare en meningsfuld hverdag.

At have en god fysik øger LIVSKVALITETEN. Der lægges vægt på forskellige former for fysiske aktiviteter, såsom gåture med videre. Medarbejderne har fokus på at fastholde den ældres hidtidige interesser og aktiviteter.

At have nære relationer til familie og venner øger LIVSKVALITETEN. Gode relationer og sociale fællesskaber øger livskvaliteten og forebygger ensomhed og isolation. Derfor er det vigtigt, at medarbejderne har fokus på at støtte den ældre til at vedligeholde og udvikle relationer og fællesskaber gennem kontakt til familie og venner samt deltagelse i aktiviteter.

At fremstå velsoigneret er LIVSKVALITET.

Derfor skal ældre i Lolland Kommune opleve:

- At kommunen sætter borgeren i centrum og tager udgangspunkt i den enkeltes ønsker og behov, med spørgsmålet "Hvad er vigtigst for dig?"
- At indsatsen tilrettelægges, så der tages udgangspunkt i det, der giver mest livskvalitet for den enkelte ældre.
- Med udgangspunkt i den rehabiliterende tilgang at få støtte og træning til at mestre hverdagen samt anvende og udvikle egne ressourcer.
- At få støtte til at vedligeholde og udvikle relationer og fællesskaber, for eksempel gennem kontakt til familie og venner samt deltagelse i aktiviteter.

Selvbestemmelse

SELVBESTEMMELSE giver en oplevelse af identitet, sammenhæng og værdighed. Det er vigtigt at kunne holde fast i og fortsætte den måde at leve på, som man har været vant til gennem et langt liv.

Lolland Kommune ser den enkelte borger som unik med en unik livshistorie. Der sættes fokus på at fastholde den ældres personlige integritet, og der gives støtte til at bevare praktiske og intellektuelle færdigheder længst muligt.

Det er individuelt, hvordan vi lever livet, og alle har deres rutiner og vaner. Det er vigtigt, at den pleje og omsorg, Lolland Kommune yder, understøtter borgernes oplevelse af at være herre i eget liv – også selvom man har brug for støtte.

SELVBESTEMMELSE kan for eksempel handle om selv at bestemme, hvornår man står op og hvornår man går i seng, hvad man laver i løbet af dagen, hvad man skal spise, og hvem man har lyst til at være sammen med. Indflydelse på hvornår og hvordan, man får støtte og pleje, kan være med til at understøtte, at den enkelte kan fortsætte et aktivt og indholdsrigt liv på egne præmisser.

Borgere med handicap, psykiske lidelser og sociale problemer bliver også ældre. De kan have andre behov, ønsker og forudsætninger for SELVBESTEMMELSE. Det stiller særlige krav til den måde, der indrettes tilbud på og til medarbejdernes faglighed.

Den enkelte ældres mulighed for at udøve SELVBESTEMMELSE forudsætter, at man er velinformeret om kommunens tilbud, om ens rettigheder og muligheder.

Gensidig respekt og rummelighed for hinandens forskelligheder synliggøres, når vi anerkender den enkeltes levede liv og det individuelle menneske.

Derfor skal ældre i Lolland Kommune opleve:

At være herre i eget liv, selvom man har brug for støtte og pleje, og at være med til at bestemme så meget som muligt omkring den støtte, der gives.

At medarbejderne understøtter den enkeltes mulighed for selvbestemmelse.

At kunne blive længst muligt i eget liv og fastholde tidligere livsførelse.

At kommunens tilbud er rummelige og fleksible.

At man støttes i at udøve formel indflydelse, for eksempel i det enkelte tilbud.

At medarbejderne har faglig viden om muligheder og begrænsninger for selvbestemmelse.

Pårørende

Pårørende skal have mulighed for at støtte deres nærtstående i et værdigt og selvstændigt liv. I Lolland Kommune arbejder vi på at styrke relationen mellem de pårørende og den ældre. Pårørende spiller en central rolle for ældre menneskers værdighed, trivsel og livssituation.

Vi støtter de pårørende, så de kan blive ved med at være en ressource for den ældre, og en aktiv del af deres liv.

I Lolland Kommune inddrager vi pårørendes viden og erfaringer. Vi ser de pårørende som en vigtig ressource, når vi skal afklare mulige indsatser og tilbud til den ældre, og vi drager nytte af deres viden, erfaring og ressourcer. Vi medinddrager pårørende i vigtige beslutninger samtidig med, at vi respekterer den ældres ret til selvbestemmelse (se nedenstående vedrørende samtykke). Vi sikrer, at pårørende oplever sig støttet i deres rolle og opgaver i forhold til deres ældre pårørende. Vi tilbyder de pårørende og den ældre vejledning og støtte, og vi støtter de pårørende i at deltage i aktiviteter og netværk, der bidrager til den ældres og deres egen trivsel.

Derfor skal pårørende i Lolland Kommune opleve:

At blive medinddraget i beslutninger omkring deres ældre pårørende, som har behov for hjælp fra Lolland Kommune.

At blive støttet i rollen som pårørende, herunder henvisning til aktiviteter og netværk, som bidrager til trivsel, for både den ældre og den pårørende.

At blive inddraget i dialog omkring udvikling af nye tilbud til ældre borgere.

Inddragelse af pårørende kræver et samtykke fra den ældre. Samtykket kan være skriftligt eller mundtligt. Ved et mundtligt samtykke noteres det i den ældres journal i kommunen, af den medarbejder, der har modtaget samtykket.

Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Svage ældre har ofte behov for pleje og omsorg for at klare hverdagen. Det er vigtigt, at de ældre møder fagligt kvalificerede medarbejdere, og at plejen er baseret på nyeste viden og metoder. Det gælder i særlig høj grad de ældre, der er i kontakt med flere forskellige dele af kommunen eller flere forskellige sektorer.

Plejen skal tage udgangspunkt i den enkeltes behov og tilrettelægges, så den ældre får et sammenhængende og koordineret forløb mellem de forskellige sektorer, fx fra sygehus til eget hjem.

Det gælder ikke mindst for ældre der lever med demens, hvor det er vigtigt, at medarbejderne har forudsætningerne og den nødvendige viden for at kunne varetage plejen og omsorgen. Alt for at imødekomme de særlige behov, som mennesker der lever med demens har.

For ældre borgere, der har brug for pleje og omsorg, er det et væsentligt element i kvaliteten, at de har en god relation til de medarbejdere, der yder støtten. Dette opnås blandt andet gennem respekt for og troværdighed i handling over for hinanden, at vi lytter til hinanden og tør tage den andens perspektiv.

Høj faglig kvalitet kræver en tværfaglig tilgang til den enkelte ældre, hvor forskellige fagligheder bidrager til en helhedsforståelse af den ældres situation.

Derfor skal ældre i Lolland Kommune opleve:

At medarbejderne er fagligt kvalificeret og yder pleje og omsorg af høj faglig kvalitet.

At støtten er målrettet den enkeltes behov.

At medarbejderne møder den ældre med respekt, venlighed og ligeværdighed.

At der i det enkelte tilbud tilstræbes kontinuitet og stabilitet blandt medarbejderne.

At den enkelte ældre så vidt muligt møder en fast gruppe af medarbejdere.

At støtten og plejen ydes ud fra en helhedsorienteret og tværfaglig tilgang.

At medarbejderne sikrer kontinuitet og sammenhæng i forløbet for den enkelte ved at kommunikere og samarbejde med øvrige samarbejdspartnere i kommunen.

Mad og ernæring

Lolland Kommune vil tilbyde mad og måltider, der afspejler de ældres individuelle ønsker og behov. Borgeren skal opleve at have indflydelse på hvilken mad, der leveres. Denne valgfrihed kan være medvirkende til øget appetit og fremme ernæringstilstand, funktionsevne og livskvalitet.

Maden skal dufte og smage godt, have den rette konsistens og se appetitlig ud. Samtidig skal borgeren kunne få opfyldt sine ernæringsmæssige behov, således at funktionsevnen og livskvaliteten bevares.

Alle borgere, som modtager madservice skal tilbydes ernæringscreening med efterfølgende vurdering af den optimale ernæringsrigtige kost. Der vil være målrettede tilbud til småspisende borgere med fokus på, at borgeren får den mad, som er den rette for den enkelte.

Det skal være muligt for borgeren at opretholde og eventuelt udvide sit sociale netværk i forbindelse med måltiderne.

Derfor skal ældre i Lolland Kommune opleve:

At maden er velsmagende.

At måltidet har en høj kvalitet, og at duft, portionsstørrelse og anretning er med til at fastholde eller øge appetitten.

At individuelle ønsker og forslag til menu i størst muligt omfang imødekommes gennem dialog.

At maden er varieret og tilpasses individuelle hensyn og ernæringsbehov.

At maden i kommunens plejecentre serveres i hyggelige omgivelser med mulighed for socialt samvær.

At den enkelte borger får den rette støtte til at spise i det tempo, som der er behov for.

Bekæmpelse af ensomhed

Ensomhed kan have konsekvenser for det fysiske helbred, såvel som for trivsel og livskvalitet.

Ensomhed er et stigende problem – også blandt ældre. Ensomhed kan medføre forringet livskvalitet og øge risikoen for kortere levetid. Lolland Kommune ønsker derfor at sætte fokus på at bekæmpe ensomhed.

I Lolland Kommune retter bekæmpelse af ensomhed sig både mod borgere, der allerede er ensomme, og borgere, der er i risiko for at blive det. Stærke relationer og et godt netværk er medvirkende til at øge følelsen af at høre til.

Ensomhed er ikke nødvendigvis at være alene, men at føle sig uønsket alene. Ensomhed opleves ikke ens for alle. Aktiviteter og fællesskaber skal understøtte borgerens ønsker og mål for et godt liv, samt medvirke til at udfolde borgerens egne ressourcer.

Ensomhed er ikke noget, vi har lyst til at tale så meget om. Denne tavshed omkring emnet medvirker til at vanskeliggøre opsporing og iværksættelse af tiltag. Vi skal turde tale om ensomheden for at kunne bekæmpe den.

Derfor skal ældre i Lolland Kommune opleve:

At medarbejdere – uanset faglighed – taler åbent om ensomhed og har fokus på at identificere risici og tidlige tegn

At Lolland Kommune tilbyder muligheder for at indgå i sociale sammenhænge - som deltager eller frivillig, afhængig af egne ressourcer og ønsker

At blive understøttet i at bevare eksisterende relationer

At medarbejdere medvirker til at fremme viden om muligheder i nærmiljøet for at være en del af sociale fællesskaber

At blive støttet i at udfolde egne ressourcer og bidrage til livet omkring sig med udgangspunkt i den rehabiliterende tilgang

At Lolland Kommune tilstræber samarbejde med frivillige organisationer og det øvrige lokalsamfund, med henblik på at skabe bedre muligheder for at bekæmpe ensomhed

En værdig død

En værdig afslutning på livet forudsætter gode rammer, nærvær og omsorg for såvel den døende som de pårørende. En værdig ældrepleje indbefatter også, at den sidste del af livet bliver så værdig som muligt.

Medarbejderne skal være faglige og have de rette kompetencer til at sikre et trygt og roligt forløb i vante og rolige omgivelser.

Lolland kommune bestræber sig på, at den sidste tid skal opleves så tryk og sammenhængende som muligt for både den ældre døende og de pårørende. Det forudsætter professionel koordinering og fleksibilitet, så den døende for eksempel kan blive passet af kendte medarbejdere.

Lolland Kommune ønsker, at der i den sidste tid så vidt muligt tages hensyn til den enkelte og de pårørendes særlige ønsker og behov, så den enkelte, lige til det sidste føler sig hørt, forstået og accepteret.

Det kan for eksempel være særlige ønsker om at dø hjemme eller på hospice, ønsker omkring smertelindring og livsforlængende behandling eller ønsker om eksistentielle samtaler. Det kan også være særlige ønsker om at blive forkælet i den sidste tid eller at få hjælp til sidste ønsker.

Det er vigtigt, at plejen og omsorgen for den ældre gives med respekt for den måde, den ældre har levet sit liv på og med forståelse for personlige ønsker af religiøs, eksistentiel eller identitetsmæssig karakter.

Derfor skal ældre i Lolland Kommune opleve:

At plejen og omsorgen for den ældre i den sidste tid så vidt muligt tager hensyn til de særlige ønsker, den enkelte og de pårørende har.

At medarbejderne forsøger at imødekomme særlige ønsker omkring eksempelvis at dø hjemme eller på hospice, ønsker omkring smertelindring og livsforlængende behandling.

At blive mødt med respekt for den måde, den ældre har levet sit liv på og med forståelse for personlige ønsker af religiøs, eksistentiel eller identitetsmæssig karakter.

At medarbejderne har de faglige kompetencer og den nødvendige tid til at drage omsorg for den døende og de pårørende og eksempelvis kunne tilbyde samtaler med den døende og de pårørende om de tanker og følelser, der opstår i den sidste tid.

At plejen og omsorgen i den sidste tid tilrettelægges, så den opleves tryk og sammenhængende for den ældre og de pårørende.

Implementering af politikken

Lolland Kommune ønsker med denne Politik om værdig ældrepleje at skabe grobund for, at alle ældre borgere får mulighed for at leve det liv, de ønsker, og som giver den enkelte værdi.

Værdierne og holdningerne implementeres som grundelement i den omsorg og pleje, der ydes den ældre borger. Implementering er en løbende proces, hvor dialogen mellem de forskellige parter skaber det rammevilkår, der giver den ældre borger mulighed for at leve et værdigt ældreliv.

Godkendt i Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2. november 2022

Lolland Kommune
Torvet 3
4930 Maribo
Tlf. 54 67 67 67
www.lolland.dk